

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Price 15c

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Liepos-July 28 d., 1976 m.

N O.177

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

JAPONAI KISA UŽ GROTU PREMJERĄ TANAKA

SENATAS PRIĖMĖ REZOLIUCIJĄ NR. 319 ANEKSIJAI NEPRIPAŽINTI

Senatoriai pasmerkė sovietų valdžią, visai nevykdančią Helsinkio nutarimų

Amerikos Lietuvių Tarybos informacijos biuras ir iš Washingtono atėjęs žurnalistas sako, kad JAV senatas liepos 26 dienos popietę vienbalsiai priėmė senatoriaus Carl Curcio parengtą rezoliuciją, kuri nepripažįsta Lietuvos, Latvijos ir Estijos aneksijos. Karas jau seniai yra baigtas, o sovietų karo jėgos iki šio meto neatšauktos iš minėtų trijų Pabaltijo kraštų.

Šia proga senatoriai pasakė kalbas, kuriose reikšmingai pasipiktinimas dabartine sovietų vyriausybe, visai nevykdančia Helsinkio konferencijos rekomendacijų. Sovietų valdžia iškilmingai pasižadėdama vykdyti Helsinkio nutarimus, praktiškai gyvenimo tų nutarimų visai nevykdė. Sovietų valdžia pasižadėjo leisti Rytų Europos kraštų gyventojams susitikti ir be baimės diskutuoti įvairių abiejų pusių gyventojų liečiamus klausimus. Sovietų valdžia kaip buvo uždarysi sienas, taip jas uždarytas ir šianien tebelaukia.

Helsinkyje sovietų valdžia sutiko leisti Rytų Europos žmonių pasikeisti spauda, bet laisvojo pasaulio spaudos rusai ir šandien neišleidžia į komunistų okupuotus kraštus, tuo tarpu komunistinę propagandą jie įvairiomis priemonėmis siunčia į vakarus.

Senato užsienio komiteto parengta ir senato posėdyje vienbalsiai priimta rezoliucija bus persiųsta į Valstybės Departamentą, kad būtų informuotas prezidentas ir atsakingi valstybės pareigūnai.

PRANCŪZIJJOJE GROBIAMOS MOTERYS

Grenoblio apylinkėje, Prancūzijoje, grobiamos moterys. Paskutiniomis dienomis buvo pagrobta Olga Moissenko, trečioji iš eilės. Moterų grobikas ar grobikai laisvais vėliau prašo išperkamojo mokesčio, pasirašydami "Raudonoji Brigada".

Policija mananti, kad tai yra vieno žmogaus darbas, kuris yra pavojingas aklipėša.

Kiaulių įlankos invazija

WASHINGTONAS. — Amerikos slapotosios tarnybos 13 narių privačiai pareiškė, kad kubiečių pasirošimas išlaisvinti Kubą iš Castro diktatūros, nebuvo paslaptimi ir daug kas žinojo, bet jie iki šiol nežino, kas tą paslaptį išdavė, kuri buvo stropiai saugoma.

Ją žinojo ir senatorius Ch. E. Bennett. Jis buvo įsitikinęs, kad invazija į Kubą neturės pasekmių ir tai jis pareiškė prezidentui. Kenedžiui, su kuriuo jis tuo metu turėjo ilgą pokalbį, pasakalbėjimą.

Senatorius Bennett pareiškė Atstovų Rūmų etikos komitetui, jog jis ir šandien, 15-kai metų pralinkus, negalys atidengti viso pokalbio turinio. Jis jaučia, kad ir šandien pokalbio turinys turi likti paslaptimi.

Nauja kliūtis greitkeliuose

Amerikos greitkelių gerinimo ir taisymo tikslams yra renkamas mokestis iš greitkelyje važiuojančių mašinų. Praktika parodė, kad daug mašinų greitkeliais važinėdavo nieko nesumokėdamos.

Dabar greitkelių priežiūros tarnyba įtaisė greitkeliuose naujas užvaras, kurios neatidaro mašinai privažiavimo iki mašinos vairuotojas neįmeta reikiamos sumos ir automatai.

Manoma, kad naujos greitkelių automatinės užvaros padidins mokesčių rinkliavą pirmaisiais metais 2 mil. dol.

J. Carteris - suvedžiojo

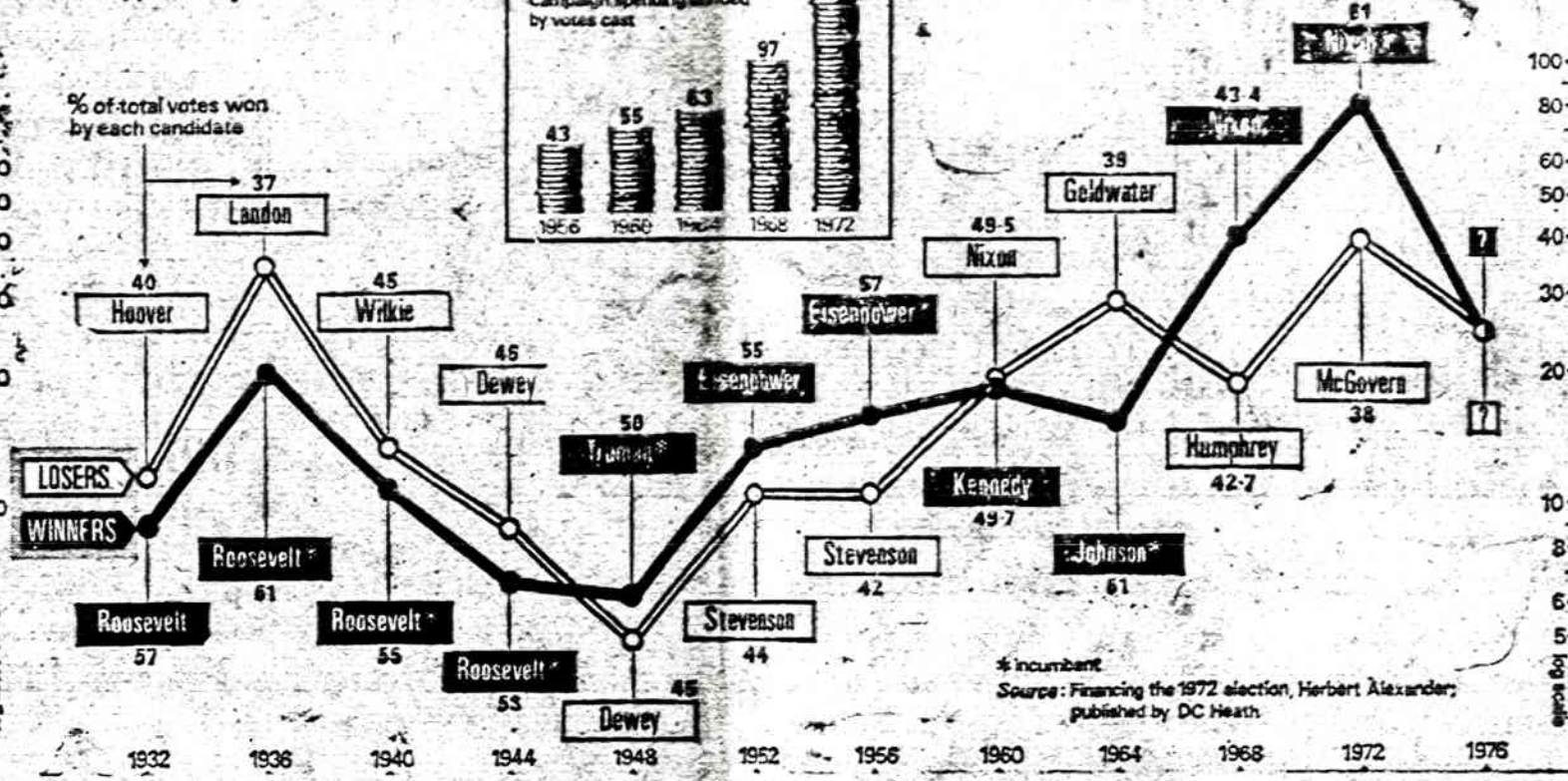
WASHINGTONAS. — Nepriklausomas kandidatas į prezidentus Eugenijus McCarthy, lygindamas Carterį su buvusiu prezidentu Niksonu, liepos 25 d. NBC žinių agentūros TV pokalbyje, pareiškė, kad Demokratų partijos išrinktas kandidatas į prezidentus kartais prisiartina prie suvedžiojimo bei demagogijos krantų.

Pasak McCarthy, nėra didelio skirtumo tarp Carterio ir prezidento Fordo politinių uždavinių. Jie mažai tėsiskiria viens nuo kito.

McCarthy dar pridūrė, kad jis nekvepia dėmesio į galimybę suardyti lapkričio mėnesio rinkimuose demokratų laimę.

The presidential money stakes

Amounts spent by the winners and losers in constant April, 1976 dollars. (\$ million)

Šis braižinys rodo, kad rinkimus pralaimėjusieji kandidatai išleidžia daugiau rinkiminei kampanijai, negu laimėtojai. Šie rinkimai eina pagal naują įstatymą. Kandidato šalininkai negali duoti didelių sumų rinkiminei kampanijai, bet už tai jie gauna paramą iš valstybės. Tuo tarpu dar nesurinkti visi duomenys, kiek šių dienų kandidatai išleidžia pinigų rinkiminei kampanijai. Paveiksle pavaizduotos buvusių rinkiminių kampanijų šlaidos.

ITALIJOS KOMUNISTAI GAUNA PARLAMENTO KOMISIJAS

Į vyriausybę krikščionys komunistų neįleis, bet perleids jiems finansų komisiją

ROMA. — Paskutiniai Italijos politiniai rinkimai nesuteikė daugumos Italijos parlamente nei vienai politinei partijai, kuri savistoviai, be koalicijos, galėtų sulipdyti tvirtą vyriausybę.

Per šiuos paskutinius rinkimus Italijos komunistų partija surinko gana didelį balsų skaičių, bet krikščionių demokratų partija vis dėlto gavo daugiau balsų ir pravedė didesnę atstovų skaičių. Tačiau ir jų atstovų skaičius parlamente nesudaro daugumos. Krikščionys priversti, sudarant vyriausybę, prašyti kitų partijų paramos ir pritarimo.

Pirma krikščionių demokratų partija bandė prisivilioti socialistų partijas, bet nesutartus ir nesudaręs bendros priimtinos politinės linijos, krikščionys ištiesė ranką Italijos komunistams, pridedami juos į sudaromą Italijos vyriausybę. Jiems pažadėta kairiųjų parlamento komisijų pirmininkų vietos. Skaityta, jog tai yra istorinis įvykis, nes 28 metus Italijos komunistų partija neįvaidino jokios politinės rolės parlamento komisijoje.

Komunistams bus pavesta valdyti finansų bei išdoro komisijos parlamento rūmų taryboje ir biudžeto, transporto, viešųjų darbų, žemės ūkio ir sveikatos senate. Taip komunistai padeda įsigalėti Nato organizacijos vienos narės vyriausybei.

Gyvenančių Meksikoj marksistų likimas

Prie dabartinio Meksikos prezidento Luis Echeverria į Meksiką grįžusių daug marksistų, kai nusiteikusių politinių pabėgėlių iš kitų Pietų Amerikos kraštų. Jie Meksikoje yra gerai įsikūrę ir užima aukštas vietas. Betgi dabartinio prezidento kadencija baigiasi ir manoma, kad bus Meksikos prezidentu išrinktas Jose Lopez Portillo, kuris visus atbėgėlius marksistus gali pradėti varžyti ar net prašyti išvažiuoti.

Schweiker ieško atstovų Reaganui

WASHINGTONAS, D. C. — Sen. Richard Schweiker, Ronald Reagano parinktas viceprezidento pareigoms, ieško Reagano būty išrinktas krašto prezidentu, pradėjo ieškoti jam palankių kandidatų. Tvirtinama, kad šitas Reagano elgesys gali labai smarkiai pakenkti prez. Fordui.

Politikai žino, kad sen. Schweiker yra veiklus žmogus. Jis gali Reagano pusėn patraukti keturių valstybių kandidatus. Jei sen. Schweiker įtikintų keturių valstybių kandidatus, pasisakiusius už Fordą, pakeisti savo pažadus ir perbėgti pas Reaganą, tai Fordo kandidatūra būtų išmušta.

Didelis auto pareikalavimas

DETROITAS. — Keturių auto mašinų gaminančių bendrovių pranešimu, automobilių pardavimas trečiame metų ketvirtyje yra pralenkęs peritų metų pardavimą daugiau kaip 13%. Kai kurių auto modelių 1976 m. gamybos net jaučiamas trūkumas.

Peronienės likimas

Nuverstos Argentinos prezidentienės Maria Estela Peron likimas keičiasi, keičiantis metų laikams: pirmiausia feismas, apkaltinant išieškojimą ir korupciją, po to namų areštas keletoms mėnesiams, vėliau pasislinktas Jose Lopez Portillo, kuris visus atbėgėlius marksistus gali pradėti varžyti ar net prašyti išvažiuoti.

Prez. Aminas vėl graso

NAIROBI. — Ugandos prezidentas Aminas buvo pradėjęs taikos giesmės giedoti, bet paskutiniomis dienomis vėl pakeitė giesmių gaidą ir pradėjo grasinti Kenijai. Jis sako, kad Uganda turės griebtis beviltiškų paskutinių priemonių. Jis prašo Jungtinių Tautų ir afrikiečių vienybės organizacijos prisistoti faktams tirti komisiją.

Kenijos valstybės provincijos komisierius J. Mburu ragina gyventojus, gyvenančius Ugandos pasienyje, greičiau išvažiuoti į Kenijos gilumą ir nelaukti iki Ugandos kareivių išpaus.

Uganda alyvą ir benziną gauna iš Kenijos uosto Mombasa. Kenija už pristatomą energijos kurą reikalauja mokėti tvirta svetima valiuta, kurios Ugandai trūksta.

Prez. Aminas skundžiasi, kad Kenija vartojami ekonominę boikotą prieš Ugandą ir nepristatanti reikalingų energijos žaliavų.

Ispanijos Bažnyčia reikalauja amnestijų

MADRIDAS. — Ispanijos Galicijos provincijoje, Santiago de Compostela mieste liepos 25 d. buvo iškilmingai šventiama valstybės patrono bei globėjo šv. Jokūbo diena. Iškilmės dalyvavo Ispanijos karalius su šeima, ministras pirmininkas Adolfo Suarez Gonzalez, kabineto nariai ir daug žmonių.

Ta diena šalia miesto viena parke keli šimtai susirinkusių galiciečių reikė protestą, iškeldami Galicijos vėliavą ir reikalaujanti amnestijos, laisvės ir nepriklausomybės Galicijai.

Ispanijos globėjo dienos proga, Ispanijos katalikų Bažnyčios vyriausios galvos įteikė karaliui formalų raštą, prašydami patikėti Ispanijoje plačią amnestiją, pakankamai miltelį dingo, galiausiai suderinti paveldėta iš gen. Franco laikotarpį.

JIS PRIVALO AIŠKINTIS DĖL LOCKHEED BENDROVĖS KYŠIŲ

Tanako areštas sukrėtė Japonijos biržą, reikalas eina apie 12 milijonų kyšių

TOKIO, Japonija. — Japonijos teismo organai antradienį suėmė buvusį premjerą Kakuei Tanaką, tris metus valdžiusį visą kraštą. Premjeras, rodos, buvo tvarkingas, pavyzdinai valdė kraštą, o kai krašto gyventojų nuotaikos pradėjo keistis, tai jis pasitraukė iš valdžios. Suėmimas buvo tikrai keliems klausimams apie Lockheed bendrovės kyšius, bet kai gauti atsakymai buvo ne toki, kokių teisingumo ministerija laukė, tai prokuroras buvusiam premjerui pranešė, kad jis yra areštuotas ir privalo aiškintis dėl visų dvilikos milijonų dolerių kyšių.

Sen. McGovern siųstų US kareivius į Libiją

WASHINGTONAS. — JAV turėtų imtis iniciatyvos pasiųsti į Libiją tarptautinės kariuomenės dalinius taikai atstatyti. Greta JAV, Prancūzijos, Britanijos turėtų dalyvauti ir Sovietų kareiviai, — pareiškė sen. McGovern spaudos atstovams, išsklausęs senato užsienio reikalams komiteto posėdžiui pranešimus civilinio Libano karo klausimais.

Sen. Ch. H. Percy, kurs yra taipgi minėto senato komiteto narys, nepritaria tokiems McGoverno planams. Jis sako, kad Sovietų kariuomenės daliniai galbūt turėtų būti priimti į siunčiamą Libanui tarptautinę taikos brigadą, jei joje dalyvautų ir JAV kareiviai, betgi togs sveikintų jėgų mišinys Libane nebūtų pageidautinas ir nepatartinas.

Prapuolę žuvininkai atsirado Kuboje

Prieš kurį laiką devyni žuvininkai kubiečiai, 6 JAV piliečiai ir 3 — Kubos, visi devyni politiniai pabėgėliai, liepos 8 paliko Miami, norėdami laivu pasiekti Nicaragą. Jie Nicaragoje turėjo būti liepos 14.

Amerikos krantų apsaugos tarnyba kelias dienas dingusių ieškojo Karibų jūroje. Ieškojimas buvo nutrauktas, kai vieno žuvininko žmona Miriam Linarese gavo telefoninį pranešimą iš Kuboje gyvenančių giminių, kad jos vyras sėdi uždarytas Kubos kalėjime. Vėliau tą patį pranešė Amerikos valstybės departamentui ir šveicarijos pasiuntinybė Kuboje, atstovaujanti Amerikos reikalus.

Vėl vienas jankis Jugoslavijos kalėjime

BELGRADAS. — JAV pasiuntinybė praneša, kad Jugoslavijos kalėjime sėdi Amerikos armijos buvęs kapitonas, sumintas Kroatijoje 1974 m., apkaltintas ir nuteistas už šnipinėjimą. Sėdintis kalėjime kapitonas Sedmak yra Amerikos pilietis iš Wisconsin. Apie jį nieks nieko nebūtu žinojęs, jei ne paleistas iš Jugoslavijos kalėjimo Toth, kurs atvykęs į Ameriką painformavo ir apie kalinantį Sedmaką.

Buvęs premjeras Tanaka jau seniai laukė prokuroro kvietimo, bet jis dar manė, kad jaunėsnis valstybės tarnautojas pasiims kaltę. Pasirodo, kad taip neatsitiko. Kyšius gavęs ir juos aukštesiems pareigūnams dalinęs atstovas liūdi, kad Kakuei Tanaka, būdamas krašto premjeras, žinojo apie amerikiečių duodamus didelius kyšius, ir pats pasiėmė vieną milijoną ir 600.000 dolerių. Kada buvus premjeras paskaitė kitų kyšininkų liudijimus, jis prisipažino, kad kyšių buvo gavęs ir pareiškė, kad yra pasirošęs eiti į kalėjimą už padarytą nusizengimą. Danijos princas išsisukinėja ir tikisi išvengti kalėjimo, gautas sumas jis išleido šveicarijos paukščių lesalams, bet Japonijos premjeras prieš įstatymų laužymo prisipažino.

Buvęs premjeras Tanaka, pasiskaitęs prokuroro pakistus dokumentus, tuojau pasitraukė iš liberalų partijos pirmininko pareigų. Jis paprašė popieriaus pareiškimui parašyti. Prokuroras manė, kad jis bandys raštu aiškinti, bet jis atsisakė iš visų politinių pareigų. Dabartinis premjeras Takeji Miki nutestė, kad patyrė, kad teisingumo ministerija ne tik klausinėjo, bet ir suėmė Tanaką.

Pasklidus žinia apie Tanakos areštą, tuojau pradėjo kristi japonų bendrovių akcijos. Tanaka buvo turtingas žmogus, jis turėjo kelių didelių bendrovių akcijų, bet dabar aiškėja, kad jis dar daugiau norėjo. Nustatyta, kad Amerikos Lockheed bendrovė davė japonams 12 milijonų dolerių kyšių. Visas reikalas buvo gana gerai paslėptas. Transakcijos ejo per japonišką Marubeni korporaciją, bet policija ir prokurorai viską išaiškino ir nori, kad nusikaltėliai pasiaiškintų teisme.

Jei Tanaka, būdamas vyriausybės priešaikyje, būtų nežinojęs apie visą kyšių reikala, tai prokuroras jį būtų prašęs tikrai lūdyti, bet kai jis prisipažino, tai turės aiškintis apie padarytą nusikaltimą. Jei Tanaka būtų paprašęs teisingumo ministerį reikala išaiškinti, tai šandien jam nebūtų reikalo sėsti į kaltinamųjų suolą.

Šiltas, gali lyti
Saulė teka 5:39, leidžiasi 8:14.

Sen. Hubert H. Humphrey, pralaimėjęs demokratų partijos kandidatūrą į prezidentus, stengiasi tapti demokratų senato vadu. Bet jam ir šiuo metu, nes tu patį parą įsikla sen. Robert Byrd, dabartinis daugumos prižiūrėtojas balsavime laimėti.

SUFROZISCIŲ MITINGAS

(Linksmas pasakojimas)

Trylikos Klube buvo karšta. Karšta ne dėl šilto patalpos oro, bet dėl karštų klubo pirmininkės Bruklienės žodžių.

Sąjūsiai neeiliniai metai, — kalbėjo ji visa įraudusi, — kai Amerika švenčia dviejų šimtų metų demokratijos sukaktį, lie tuve moteris turi pasižymėti ko kiu nors nauju nepaprastu laimėjimu. Niekas kitas — tik lietuvių. Užtenka tik garbėtroškų kitataučių, kurios iškovojus mums balsavimo teises, atvėrė duris į švietimo institucijas, padarė prieinamas visų profesijų karjeras. Įsivaizduokite, dabar moteris gali šapoje būti bosu, jei nori gali skaldyti akmenis, kelius tiesiant, arba maišyti cementą dangoraižius statant. Galima sakyti, viskas dabar moterims prieinama visur jų pilna. Jeigu ilgiau palauksime, tai — žiūrėk, kokia pramušgalvė sve tūntautė ims ir į Himalajų kalnus, ar surengs ekspediciją į Šiaurės asigalį. Ir vėl sensacija, kai kokia anzlė ar prancūzė taps pasauline garsenybe!

Is publikos pasigirdo balsas noris kalbėti.

— Prašau, prašau, — pasakė pirmininkė.

— Čia dėl ekspedicijos į Šiaurės asigalį. — Rieboka blondinė pakilo iš vidurio salės. — Nežinau ar ilgai galėčiau išverti ant tokios dienos: — Amundsenas, sako, turėjęs valgyti savo batų, kai nieko kito valgomio nebuvo likę ten jėms po Šiaurės bevaikštinėjant...

Salėje pasigirdo linksmas kikenimas. Pirmininkė žiauriai apšveigė auditoriją ir paaskno:

— Tokiom keliuonėm parenkami pasišventę, patvarūs individai. Aš tik taip sau, kaip pavyzdį, paminėjau. Sesės lietuvės! Aš jus nevarau kopti į Himalajų viršūnes. Kvaila būtų siųsti jus, kur nors į Naujosios Gvinėjos vandenį krokodilų medžioti, nežiūrint, kaip brangi būtų krokodilo oda. Mes norime tuščios garbės. Mes turime neužbaigtų kovų čia pat namie, kiekviena savo grįčioje. Pasiūlykite! Originaliausi pasiūlymai bus diskutuojami.

Pirmininkė prisėdo prie sekretorės stalo, salėje prasidėjo užsėsys. Atrodė, kad kiekviena susirinkimo dalyvė turėjo, mažiausia, po tuziną pasiūlymų. Po trumpos valandėlės pirmininkė grįžo į kalbėtojos tribūną — ir to užleko kad nutildytų kilusį ermyderį.

— Prašau siūlyti! — sukoman davė Bruklienė.

Įsiviespatavo tylą. Tuo pačiu momentu salės kampe pakilo mažutė, nedidesnė kaip penkių pėdų moterėlė ir plonu balseliu prabilo:

— Ar nebūtų galima išnešti rezoliuciją, kad moterims nereikėtų daugiau pulti avinus... — Čia ji nutilo, nes visų akys nukrypo į jos kampan.

— Kaip tai? Kokius avinus? — paklausė nusiprasdama pirmininkė.

— Ponia pirmininke! — aiskiai penkiapėdė, — mes su vyru už Čikagos turime mažą ūkėlį. Čia auginame vieną kilą gyvulių, žinote, lietuviškų papročiu. Turime ir porą avinų. Kai mėsa tokiu brangi, gerai turėti savo gyvulių, aš to neužginčiju. Bet kai tik reikia pulti avinus, mano Joci sako, jam širdis neužleidi. Tada, aš turiu pulti, o mano širdis irgi neužleidi...

— Suprantu, suprantu... — pasakė užsimąsciusi pirmininkė. Ji atsiminė jolingą praclį, dar gimtinėje, kai jos ištekejusi vyras sėdėjo suuo ūkininkė irgi turėdavo pulti avinus. Mal, jos vyro širdis nebuvusi prauosta tokiais darbais. Tą svogerį, kuris dar tebegyveno kžkur koldože, ji ir dabar kaltino dėl ankstyvos sesers mirties: avinų plovimas sutrumpino jos gyvenimą!

— Pasiūlymą užprotokuluoti! — sugriaudė Bruklienė. — Tai barzarizmas! Moteris, turinti progos naudotis dvidešimtojo amžiaus laimėjimais, yra verta kilnesnio darbo negu avinų plovimas. Gaila kad giljotina išnyko, o lektros kėdė nepriėjo. Stai ko reiktų tokiems barbarams!

Toliau ėjo smulkesni pasiūlymai, beveik kasdien girdimi nusiskundimai. Ar negalėtų vyrai daugiau prisidėti prie vaikų auginimo? Kaip uždėti jiems tokią pareigą: jie turėtų dažniau išsivesti žmonas į sueigas, į žmones; neleisti joms trūnyti tarp keturių namo sienų lyg kokiai muziejinei seniai. Ar sugrūti vyriškasis pasaulis, jei karlima saviškai, ir vėl sensacija, kai kokia anzlė ar prancūzė taps pasauline garsenybe!

Is publikos pasigirdo balsas noris kalbėti.

— Prašau, prašau, — pasakė pirmininkė.

— Čia dėl ekspedicijos į Šiaurės asigalį. — Rieboka blondinė pakilo iš vidurio salės. — Nežinau ar ilgai galėčiau išverti ant tokios dienos: — Amundsenas, sako, turėjęs valgyti savo batų, kai nieko kito valgomio nebuvo likę ten jėms po Šiaurės bevaikštinėjant...

Salėje pasigirdo linksmas kikenimas. Pirmininkė žiauriai apšveigė auditoriją ir paaskno:

— Tokiom keliuonėm parenkami pasišventę, patvarūs individai. Aš tik taip sau, kaip pavyzdį, paminėjau. Sesės lietuvės! Aš jus nevarau kopti į Himalajų viršūnes. Kvaila būtų siųsti jus, kur nors į Naujosios Gvinėjos vandenį krokodilų medžioti, nežiūrint, kaip brangi būtų krokodilo oda. Mes norime tuščios garbės. Mes turime neužbaigtų kovų čia pat namie, kiekviena savo grįčioje. Pasiūlykite! Originaliausi pasiūlymai bus diskutuojami.

Pirmininkė prisėdo prie sekretorės stalo, salėje prasidėjo užsėsys. Atrodė, kad kiekviena susirinkimo dalyvė turėjo, mažiausia, po tuziną pasiūlymų. Po trumpos valandėlės pirmininkė grįžo į kalbėtojos tribūną — ir to užleko kad nutildytų kilusį ermyderį.

— Prašau siūlyti! — sukoman davė Bruklienė.

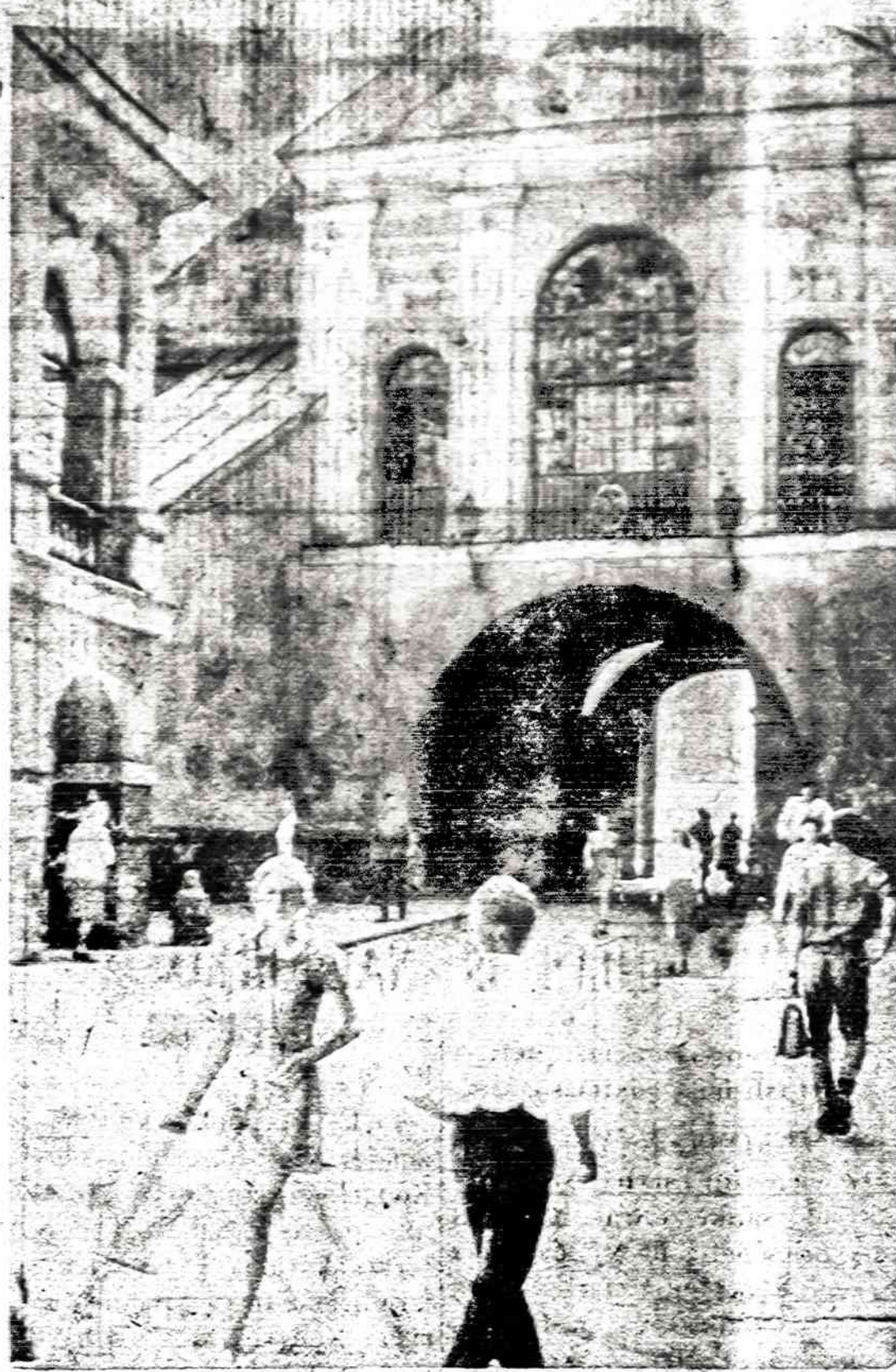
Įsiviespatavo tylą. Tuo pačiu momentu salės kampe pakilo mažutė, nedidesnė kaip penkių pėdų moterėlė ir plonu balseliu prabilo:

— Ar nebūtų galima išnešti rezoliuciją, kad moterims nereikėtų daugiau pulti avinus... — Čia ji nutilo, nes visų akys nukrypo į jos kampan.

— Kaip tai? Kokius avinus? — paklausė nusiprasdama pirmininkė.

— Ponia pirmininke! — aiskiai penkiapėdė, — mes su vyru už Čikagos turime mažą ūkėlį. Čia auginame vieną kilą gyvulių, žinote, lietuviškų papročiu. Turime ir porą avinų. Kai mėsa tokiu brangi, gerai turėti savo gyvulių, aš to neužginčiju. Bet kai tik reikia pulti avinus, mano Joci sako, jam širdis neužleidi. Tada, aš turiu pulti, o mano širdis irgi neužleidi...

— Suprantu, suprantu... — pasakė užsimąsciusi pirmininkė. Ji atsiminė jolingą praclį, dar gimtinėje, kai jos ištekejusi vyras sėdėjo suuo ūkininkė irgi turėdavo pulti avinus. Mal, jos vyro širdis nebuvusi prauosta tokiais darbais. Tą svogerį, kuris dar tebegyveno kžkur koldože, ji ir dabar kaltino dėl ankstyvos sesers mirties: avinų plovimas sutrumpino jos gyvenimą!

Vilniaus Aušros Vartų maldininkai dar ir šiandien lanko ir prie jų meldžiasi

dar tais laikais, kai "priėmėjų" profesija tebebuvo pilname žydejime ir laisvos dienos jaunom gimdyvėm nebuvo įprasta duoti. Taigi, laisvos dienos savo gyvenime ji neturėjusi, nes po to, kai vaikus užauginusi, ji pradėjusi auginti anūkus ir pro anūkus.

Jai nutilus, vėl banga užjaudė, anūkus išaukštino jo adre. Taip labai sujaudintos visos buvo.

Klausimo aktualumas nebelei

do susirinkimui nukrypti nuo tos temos, ir pagaliau buvo išnešta rezoliucija, jog lietuvių moteris turi daryti visa, kas išskiovotų laisvą dieną savai-

Pirmininkė turėjo parodyti visą savo talentą, kad nuteiktų susirinkimo dalyves ir uždegtų jas tai kovai. Ji parinko skambiausius ir daug sveriančius žodžius. Pacitavo kai ką iš Kudirkos eilėraščių, kurias poetas maždaug prieš šimtą metų

gaudino laisvės ištroškusią liaudį... Susigrįždama ji pabrėžė, jog tą kovą moteris turėsianti pradėti savo namuose. Tai būsianti sunkiausia kovos stadija — tas pats, kas išlaisvinti kalinį iš labai sargybiniųsustiprintų fortų. Toliau, ji turėsianti išeiti į minią — skleistiišviesą, kad gauti minios pritarimą. Buvo reikals priduoti tai kovai daugiau kilmingumo, ir čia Bruklienė beveik garantavo, jog spauda, radio ir TV jai būsias galingas nepamainomas ramsis, kap tai ir tinka išvėlusiemis į bet kokią kovą dvidešimtojo amžiaus. Kad naujosios sufražišės, nesitiktų stiprariau. Buvo reikals priduoti ji galvas, jog karžygių laurai dar labai toli: kova būsianti sunki, ilgai ir ntygi. Bet galvė, vis dėlto, laimėjimų karūna nužengsianti ant lietuvių moters galvos. Nes, kaipgi kitaip galėtų būti!

Susirinkimą uždarius, moteris pajuto lyg akmuo būtų nusirites joms nuo pečių. Daugeli jų buvo apėmęs toks neapsakomas sunkumas, tarytum paskutinį gerą pusvalandį jos būtų vilkusios kokią nepakeliamą naštą. Jų dvasia pasijuto prie priėmimo priplota, o kiekviena, kad ir mažiausia kūno gyslelė sopėjo. Taip jau išsėmėsišvies buvo. Kalbos apie kovą ir dar pilnas sunkumų, sukėlė pa baisų jų vaizduotę. Tai lyg koks planas perkelti laisvą dykumą, kur šansai išlikti gyvam labai maži.

Kai salės durys atsidarė, ir vakaro vėsma inėse bangatyro oro, neapsakoma palaima įžengė į apstulbintus moterų protus. Kiekviena apsidžiaugė galinti grįžti į namus, kur jų laukė nevirta vakarienė, nebaigtos ruošos darbai ir jų pasilgę vyrai ir vaikų žvilgsniai...

Litera

VIRŠ BALTŲ DEBESŲ

Kelionės įspūdžiai tarp laiko ir erdvės

KAZYS KARUZA

Gražuolės stiuardės atnešė pusryčius. Tik pakoripo aplinkui. Pusryčiai buvo kaip niekad skanūs: davė mėsos, kavos pyragaičių ir kiaušienės, o kas norėjo gavo ko nors stipresnio. Gal po 3 vandandų pilotas iškilmingai pranešė, kad artėjame prie Čikagos miesto ir ten nusileisime ir neužilgo lėktuvas plačiai išskleides sparnus visų greičiu ėmė leistis, o Čikaga ėmė vilioti iš padangių žemėn. Kaip lėktuvas pradėjo leistis pajutau tartum mano širdis iškritę ir apmirė ir taip tęsėsi, kol lėktuvas išnirio iš baltų vatinių debesų ir pamatėme kaip dienos šviesa Čikagos aerodromą. Nusileides 747 lėktuvas vis dar bėgo nusileidimo taku ir priartėjo prie nusileidimo stoties. Čikagoje reikėjo iaukti tris valaidas. Ta proga paskambinau savo pažįstamiems: Valačiams, Lačozams, Lituanistui Petru Kasulaičiui ir filat. Eug. Petrauskui, kuris flavė man telefono numerį kun. Br. uJkšos Madride. Taip po trijų valandų, t. y., 2 val. po pietų vėl sėdo keleivijai į lėktuvą ir sprukome iš drėgnos Čikagos į erdves. Nesėsi lėktuvas link Šiaurės Polio. Po dviejų valandų skridimo lėktuvas pakilo į erdves 40.000 pėdų aukščio. Tuo metu buvo labai skaidrus dangus ir matėsi Atlanto vandenynas, o vėliau net suskilusios ledų lytys. Vienoje vietoje mačiau net didelį ledų kalną. Aš vis jaučiau si šilpnokas. Kvaito galva ir lyg marguliavo akys. Taip vargino mane "flu". Pradėjau lyg snūduriuoti, bet visai neėmė mane miegas.

Pridėjęs galvą prie minkštos kėdės šono ir mažos pagalvėlės rymojau gerą pusvalandį. Minėtos gražios merginų su gražiais uniforminiais rūbais, lyg tarnautų kariuomenėje, jos atnešė pietus. Pietums davė po gerą "steiką", sriubos patiekalą ir kitokių saldumynų, kavos ir įvairių gerimų. Aš paprašiau, kad man įpiltų vieną inčį aukštumo stiklinėje konvoko. Žiūrių ir gražų vokie-taitės skaidrų veidą, kuri buvo aštrių rudų akių savininkė ir sakau jai:

— Prašau, Miss, įpilti man konjako. Pateikiau stiklinę. Ji buvo geroje nuotaikoje ir žvilgtelėjo su šypsniu į mane ir tarė:

— Yes Sir. Taip — ir pripylė pilną stiklinę konjako. Aš net nustebau. Aš niekados nesu išgeręs visą stiklinę konjako. Sėdžiu kaip krienas sodo kampe ir tyliu, žiūrių į tą konjako stiklinę. Tuo metu "Draugo" puslapyje prisiminė man čikagiečio a. a. dr. Račkaus patarimas. Savo laiku patardavo ligoniams ir savo klientams, kad galima išgerti po gerą konjako klebonišką, o jei reikals ir du. Ta mintis mane ir paskatino ir pradėjau girksnoti tą taurų gerimą. Taip išlingavau visą stiklinę per 15 minučių.

Du kaimynai sėdi šalia manęs ir įsmeigę akis žiūri. Mano kūnas pradeda kaisti ir veidai darosi raudoni. O tie vis žvelgia į mane ir tebesi, bet aš sėdžiu kaip įkaltas į kėdės sėdynę, galvą atlaūžęs ir prisimerkęs, nes jaučiuosi girtas, kaip "kelmas". Bet neusimenu ir nesigėdinu prieš kaimynus. Sėdžiu ramiai, lyg miręs, primerkęs akis.

Kaimynas alkūnė stuktele mane ir klausia: — Ponas, ar jūs sėrgate? Aš nejudu iš vietos ir sakau, lyg prisnūdęs: — Yes Mr., jaučiuosi gerai.

Taip noriu pakilti nuo kėdės, bet nedrįstu judėti iš vieos. Pasuku galvą, žvelgiu per lėktuvo langą žemyn, gi mano akys nieko nemato. Viskas tik mirga aplinkui. Lėktuvo motorai užia ir vis nesa tolyn ir tolyn, link Europos. Ramu. Pradeda temti. Atrodė pro langus, lyg brendame į tamsią naktį liepos mėnesį per rasas ir pievas Lietuvoje. Rodoš, staiga viskas nuslinko nuo dūšios ir nušvito mano akys. Netikiu.

Pasijutau geroje nuotaikoje. Visi keleiviai ramiai miega, nes pats vidurnaktis. Retas kur-ne-kur krutejo. Net tarnautojai dingo, gal kur ramiai kajutėse rymojų miegėjo, nes vaikštinėjo tik viena budinti mergina.

Visi tarnautojai ir tarnautojos buvo vokiečių kilmės. Jos puikiai kalba angliskai, vokiškai ir kitomis kalbomis. Taip lėktuvas slinko per erdves tyliomis. Per visą naktį nesudėjau akių, nes kelionėse niekados negaliu užmigti. Bet daugumas keleivių knarkia kaip ūkininkų parsiūkai tvarte, o aš kaip gyvas sidabras vis judu, krutu ir užmigti negaliu.

Kiti keleiviai taip kietai miega, net reikia stebėtis. Tai yra laimingi, lyg be rūpesčių žmonės. Vėl žvelgiu pro langą į tamsią naktį. Žiūrių vienoje vietoje matosi milijoninių žiburių jūra, tai buvo Skandinavijos miestas pajūryje. Jau net pasidarė ramiau ant dūšios, nes artėjame prie nusileidimo vietos Vokietijoje. Taip man bešizvalgant per garsiakalbį pilotas liepė suveržti "pilvus" keleiviams, nes artėjame prie Frankfurto aerodromo. Reiskia, jau skrendame Vokietijos teritorija. Dar pilotas pridėjo vokiečių ir anglų kalbomis:

(Bus daugiau)

U.S. POSTAL SERVICE
Ad No. 133—Reg. No. 84563—399 lines (3 cols. & 133 lines)—Newspapers, 1972
Printed in U.S.A.

"I've seen the amount of mail we handle get bigger every year. Zip Code is the only way we've kept up with it."

Norman J. Reuksek
Foreman of Mails
Chicago, Ill.

Help us help you.

People depend upon the mail. Each time you use a Zip Code you help everybody's mail move faster. So use Zip Code on every letter you mail.

1. If you don't know a local Zip Code, check the Zip Code Section of your phone book.
2. For out-of-town Zip Codes, call us. Our number is in the Zip Code Section too.
3. For next-day delivery cross-town, Zip Code and mail by the last pickup before 5:00 p.m.
4. For next-day delivery to cities within 600 miles, Zip Code and mail before 4:00 p.m. from any specially marked Air Mail Box.
5. Always put your Zip Code on your return address.

So people can copy it down.

Use Zip Code.

Your Postal Service

KELIONĖ Į PIETŲ AŠIGALĮ

Rašo Vladas Rasčiauskas

Plaukiame į Adelaide srityje

Kaip šiaurėje vasaros dienos ilgios ir žiemos naktys trumpos, taip ir Pietų Ašigalyje. Kaip pas mus vasara, tai Pietuose žiema, o kai pas žiemą, tai Pietų Ašigalyje vasara. Įsismaginę bankete, gultū nuėjo ir vėlai, po dviejų. Paskutiniai amerikiečiai išlipo iš laivo dar vėliau. Kol juos zodikai nugabeno į krantą, o šie grįžo, tai galėjo būti ir trečia rytė.

Reikia neužmiršti, kad tuojau po trijų pradeda švisti sekanči diena. Teisybė pasakius, ji pradeda švisti dar anksčiau. Faktiniai naktis nesutemsta, kaip reikia. Čia, rodos, dar pavakarys, dangus dar nušviestas nusileidžiančios saulės ar pa mažų ir rytių slenkantių debesų, o tie patys debesys jau atneša sekančios dienos rytą. Pietų Ašigalyje vasarą dangų je daug šviesiau, negu žemėje. Reikia priminti, kad Pietų Ašigalyje ir vasaros metu ten guli didžiausi sniego sluoksniai. Viršuje guli baltas sniegas, o apačioje stovi storiausias ledas.

Plaukėme 24 valandas tiesiai į Pietus. Pradžioje aš maniau, kad Bisco yra tikrai viena sala, o pasirodė, jog tai būto viso salyno. John Bisco buvo didelis žvejotojas ir keliančias. Jis laikomas tokioje didelėje pagarboje vien todėl, kad jis, beplaukiodamas apne po šventos Annos žemę suki jį vadino visą Pietų Ašigalį, darė įvairius užrašus ir pastabas. Vėliau paaiškėjo, kad jis ne šventos Annos žemę suki, bet apie visą Antarktikos žemyną. Britų admiralams ir Pietų gamtos tyrinėtojams Bisco užrašai buvo naudingi. Ką jis pasakė prieš šimtą metų, galioja ir šiandien. Jis mokėjo tiksliai nustatyti, kur jis plaukiojo. Jo pastabos apie tuos plaukiojimus buvo trumpos ir aiškios.

Praplaukus Gerdlačo ir Palmento sąsiaurius, laisva jūra traukėme tiesiai į Pietus. Turiu pasakyti, kad man ta kelionė nepatiko. Saulė gražiausiai švietė iš šildė, bet vėjas jau buvo gerokai atvėsus. Teko vilkinti žieminius drabužius, įsigyti norėjai išeiti ant dēnio

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2.00. Knygelė jums bus pasiųsta, jei du dolerių atsisiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Neužtenka gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

Aleksandras Pakalniškis, MES GRĮŽTAME. Idomūs jaunu dienų atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip romanas. 367 psl. Kaina \$5.

A. Pakalniškis, METAI PRAEITYJE. Netolimų įvykių prisiminimai ir laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskirstyti į 12 dalių. 296 psl., kaina \$5.

Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gražiai viršeliai. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštais viršeliais — \$2.00. II dalis, 225 psl., įrista — \$3.00. Minkštais viršeliais — \$2.00.

Henrikas Tomas — Tamašauskas, LIETUVIŠKASIS PAMARYS. Pakalnės ir Labuvos apskritys su idomiais aprašymais, iliustracijomis ir dokumentacija. 336 psl., kaina \$6.

P. Kestonas, TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanas 292 puslapių. Kaina \$3.

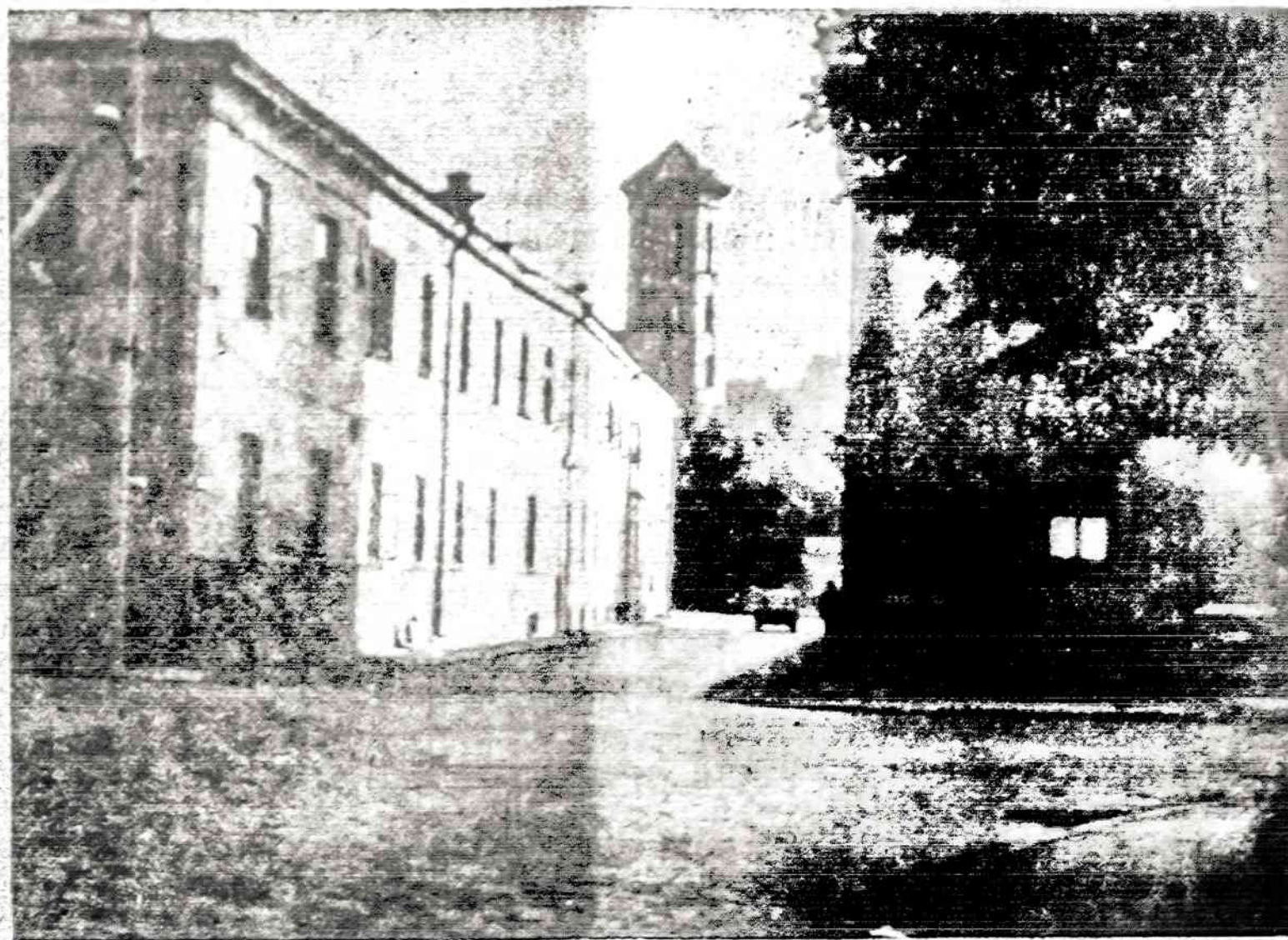
Janina Naronė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl.

M. Gudelis, POVLAS MILERIS. biografinis bruožas 232 puslapiai

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Kauno senamiestis, nuo buvusios Rotušės aikštės kampo, žiūrint Vytauto bažnyčios link

vo gerokai apdaužyti, panašūs į plūduriuojančius kubilus.

Nuėjau į laivo priešakį ir sekiau, kaip laivas užkerta pakeliu sutiktiems ledo gabalams. Man atrodė, kad jis, kirsdamas smarkų smūgį ledo gabalui, jį gali sudaužyti. Taip gali pasitaikyti, bet vandenyje taip nepasitaiko. Man rūpėjo nustatyti, kodėl pirmyn plaukiantis laivas rasto ledo nesudaužo?

Gerokai peršalau, bet savo akimis pamaciau, kas iš tikrųjų gali daryti. Laivas jo nesudaužo todėl, kad ledas nestovi vietoje. Šiaip ledas, rodos, stovi vietoje, bet jis nestovi, kai didelis laivas prie ramiai stovinčio ledo priartėja. Laivas sukelia gana didelę bangą. Ta banga pakelia, kad ir didžiausią ledo gabalą ir pastumia jį pirmyn. Ledas leidžiasi banga žemyn. Kada laivas ir ledas eina ta pačia kryptimi, tai laivas eikliai pajudina ledą ir pastumia jį greičiau pirmyn. Ta pačia banga. Laivas nekerta ledo, bet besileidžiančia banga jį pastumia pirmyn, kad jis rečiau riedėtų. Iš kur atsiranda banga? Bangą sudaro pirmyn pasistumiantis laivas. Propeleriai jį stumia pirmyn, jis turi iškelti toje vietoje buvusį vandenį, o šis sudaro bangą ir stumia tolyn ne tik ledus, bet visą, kas pasitaiko pakeliu.

Laive buvusieji buvusie foto grafai, turintieji ilgesnius kamery vamzdžius, negu šautuvus, "šaudė" šalia laivo atsiradusius ledus, ne piniginius, albatrosus arba žuvėdras. Vieną aš nuvedžiau į laivo priešakį ir parodžiau, kaip nufotografuoti nuo laivo tolejančius ledus. Jis "šaudė" bet ar iš tų

AIDAS IŠ NAUJORKO

Savęs reprezentavimas nėra politinis veikimas

NEW YORK, N. Y.—Amerikos Lietuvių Taryba Naujorko skyrius šaukė antrąjį pasitarimą, prieš pat Kalėdas, šių metų sezono veikimui nutarti. Jūsų korespondentas į tą pastarimą neįėjo, nes tikėjosi, kad bus patriotinių jausmų įžiebinimo ir galimo ten susitikimo su Vytautu Zenkevičium. Jis daugiau negu su vieno veikėjo pačiužomis čiužinėjo Naujorko ir apylinkės čiužyklėse.

Socialdemokratų atstovas adv. St. Briedis pasitarime nedalyvavo, Lietuvių Darbininkų Draugijos atstovė Bronė Spudienė taip pat nedalyvavo.

Praėjus pasitarimo vakarui, vienas ten nuėjusis nusiskundė, kad tas pasitarimas jam nepatiko ir sakė, jog narių buvę mažiau dešimties.

Amerikos Lietuvių Tarybos Naujorko skyriaus pirmininkas Varnas telefonu sveikino Tarybos narius Naujųjų Metų progą. Ilgesniame pasikalbėjime paaiškėjo, kad ir jis yra nuomones, jog vietos skyriaus surinktus pinigus reikia išleisti pagal skyriaus supratimą reprezentacijai, o ne ALT Centro politiniams reikalams.

O kad esą labai geras siekimas, nupasakojo, kad būdamas Chicago mieste, gavęs net pritarimą žymių Tarybos veikėjų. Pagalvojau, kad jeigu jis tokius pritarimus išgavo, tai turėjo labai apšifuotai ir maskuotai to

šūvių kas išėjo, tai aš dar nemaniau.

(Bus daugiau)

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelado J. B. KONČIAUS knyga ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Rieči viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei prisiųsė čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Jeigu Tarybos skyriaus pirmininkas ar kas kitas nori reprezentuoti kongrese tegul jis moka už reprezentaciją iš savo pinigų kišenos. Tegul tautiečių suaukotų pinigų neliečia ir visus pasiūlymus centrui. Taip reikalauja ALT nuostatai. Taip visada buvo daroma.

Washingtono Amerikos lietuvių reprezentuoja Amerikos Lietuvių Tarybos Centras, o ne skyrius. Kas būtų jeigu visi ALT skyriai pradės atstovauti Centrui? Ar nejaugi dar negamums barzdukininkų pridarnos sarmatos ir nuolat Washingtono suvaldinamų komedijų apie tautiečių politinį nesubrendimą?

Tokiau klausiau: ar bus dvirinkliavos ir dviejuose parengimuose? Viena Tarybos Centru, o kita kongresmanams — senatomiams paremti? Atsakymo neturėjo mano pokalbininkas ir sumišęs atsakė: — Reikia nutarti.

Kelis kartus klausė — ką palinkėti Naujų Metų progą? Vienas amerikietis žurnalistas, skrisdamas lėktuve su vienu naujorkiečiu, pasiūvosi būti JAV prezidentu, vos prieš kelis metus, paklausė maždaug šitaip: — Kokius sugebėjimus prezidentas turi turėti?

Kandidatas į prezidentus atsakymo neturėjo, lygiai taip, kaip mano pokalbininkas, o kai žurnalistas atspausdino savo reportažą, Life žurnale, kandidatas greit atsisakė kandidatūros į prezidentus.

Dar klausiau, kiek narių buvo pasitarime?

— Tik keli nariai atėjo, — išgirdau iš kito telefono. Betgi jis kalbėdamasis ta pačia progą, su kitu Tarybos nariu syrėsi, kad kvorumą šiaip taip sudaręs.

Dar buvo užsiminta, kad vicepirmininkas kitais metais pagal eilės tvarką bus pirmininku.

Tenka priminti, kad pirmame Tarybos pasitarime, kalbant tam pačiam vicepirmininkui, jūsų korespondentas ir ilgametis Tarybos narys protestuodamas išėjo. Išėjo ir adv. Steponas Briedis.

Kitais metais pagal eilę pirmininkaus Lietuvių Rymo Kataikų Federaciją.

Sios dvi paminėtos grupės kuo greičiausia turėtų atstatyti tvarką ir veikimą Naujorko Taryboje, nes kitaip istorija neužmirš ir nedovanos.

Kai kurie Tarybos nariai nori praversti sumanymus, priešingus Tarybos linijai ir todėl negali suaukti normalių pasitarimų. O jeigu kitais metais tikrai bandys pirmininkauti minėtasis vicepirmininkas, tai kyla rimtoji formoje klausimas, ar jis nepirmininkaus pats vieną vieną sau? Jis jau panašiai minėjo birželio baissiusius tremimus pasaulinės parodos vietovėje, prie stovinčio kryžiaus.

Kitokia išeitis neatsiras, išskyrus vieną — minėtos dvi grupės kai kuriuos atstovus turi pareikšti kitais. Arba abidvi grupės turi imtis atsakomybę, jeigu atsitiks taip, kaip atsitiko su visa eile gerai veikusių organizacijų.

Politiniai ir organizaciniai ne subrendę žmonės ALT Naujorko skyrių skaldo, taip, kaip benдруomenę suskaldė. Jeigu greitai nebus imtasi rimtų žygių — vėliau bus blogiau. Dabartinė padėtis reikalauja visus naujorkiečius savo aukas siųsti betarpiškai ALT Centrui adresu:

Amerikos Lietuvių Taryba,

2606 West 63 Street,

Chicago, Illinois 60629.

Naujorkiečiai Tarybos Cent-

rai rėmė per daugelį metų. Ypa-

tingai rėmė praeitais metais Ta-

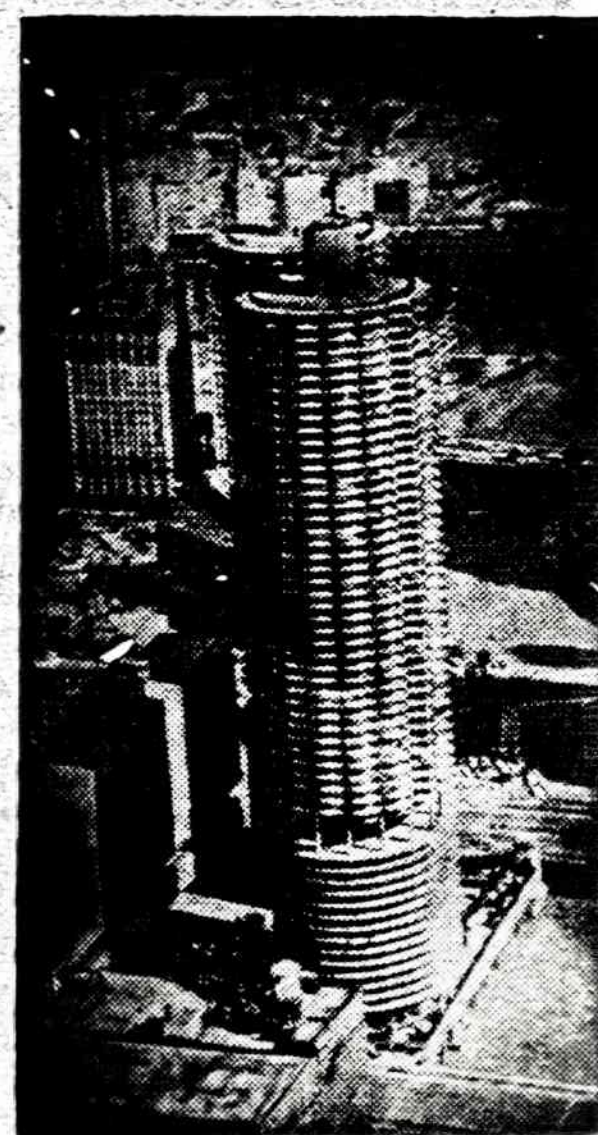
rybos Centra, kai visas aukas

skyrė Centrui, nors rinkėjai

klausinėjo, ar nekitai organza-

cijai skiri auką. Jonas Gaidys

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

TEL. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60606 Telephone HA 14100
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
Užsienio:	
metams	\$31.00
pusei metų	\$16.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsienio:	
metams	\$31.00
pusei metų	\$16.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsienio:	
metams	\$31.00
pusei metų	\$16.00
vienam mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ rašinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Politinė kova ir plepalai

Amerikos lietuviai labai gerai prisimena prieš keturis metus sukeltą triukšmą dėl rezoliucijų kongresui. Kalifornijoje buvo sudarytas vieno frontininko vado dovaujamas komitetas rezoliucijoms paruošti ir siųsti senatui ir atstovų rūmams. Tos rezoliucijos buvo Kalifornijos senatorių remiamos. Toms rezoliucijoms praveisti buvo renkamos aukos ir pasakojama, kad bus paskelbta atskaitomybė. Buvo sudaryti net bendri komitetai, kurių nariai tikėjo, kad apie Amerikos politiką nieko nenusimanantieji naujokai galės paveikti ne tik senato užsienio komitetus, bet Valstybės Departamentą ir patį prezidentą.

Rezoliucijų autoriai apilto, kai Kalifornijos kongreso atstovai, tariamai rėmę tas "pavergtai Lietuvai padėti" paruoštas rezoliucijas, patys neteko vietos kongrese, ir buvo priversti ieškoti darbo privačioje pramonėje. Kalifornijos respublikonai tuos rezoliucijų rėmėjus pavarė, nes jie net nežingsniavo su Kalifornijos respublikonų dauguma. Galutinis taškas buvo padėtas tam komitetui kai kiti nariai pareikalavo atskaitomybės. Komiteto nariai norėjo žinoti, kiek iš viso rezoliucijoms remti buvo surinkta pinigų ir kuriems tikslams jis buvo išleisti. Rezoliucijų vadovams atsisakius duoti tikslią atskaitomybę, komitetas iširo.

Minetas "rezoliucijų komitetas", nepajėgęs praveisti nei vienos rezoliucijos, dingo, kaip kamparas. Niekas apie jį daugiau nebegirdi, niekas nebando paaiškinti, kodėl jis taip tyliai uždarė tokį garsų savo ruporą. Savo laiku kiekvienas įtakingesnis frontininkas ragino minėtą rezoliucijų komitetą remti, o marijonų organas tam komitetui skyrė daug skilčių, mokėjo pinigus už popierių ir darbininkams, rinkdamas tuščias žinias apie rezoliucijų ruošėjų pastangas. Visa tai netolimos praeities taip gražiai praryta, kad šiandien iš tos politinės balos nei burbulukas neišsoka. Tai buvo tuščiausi politiniai plepalai, neatnešę jokios naudos už savo laisvę kovojančiai Lietuvai, nei politinei grupei, kuri įpareigojo judriausią savo agentą važinėti po kraštą ir stengtis praveisti rezoliucijas.

O rezoliucijos vis dėlto buvo reikalingos. Jos buvo

reikalingos anksčiau, jos reikalingos ir šiandien. Jos gali būti reikalingos ir ateityje. Jas paruošė per komitetus pristūmė ir kongreso atstovus įtikino jas priimti visai kitas komitetas, negu Kojelio buvo sudarytas. Rezoliucijas paruošė, prie užsienio komitetų priejo, komiteto narius įtikino ir atstovų rūmuose bei senate pravedė Amerikos Lietuvių Taryba, o ne politikai naujokai, apie rezoliucijas dabar visai nenorį kalbėti.

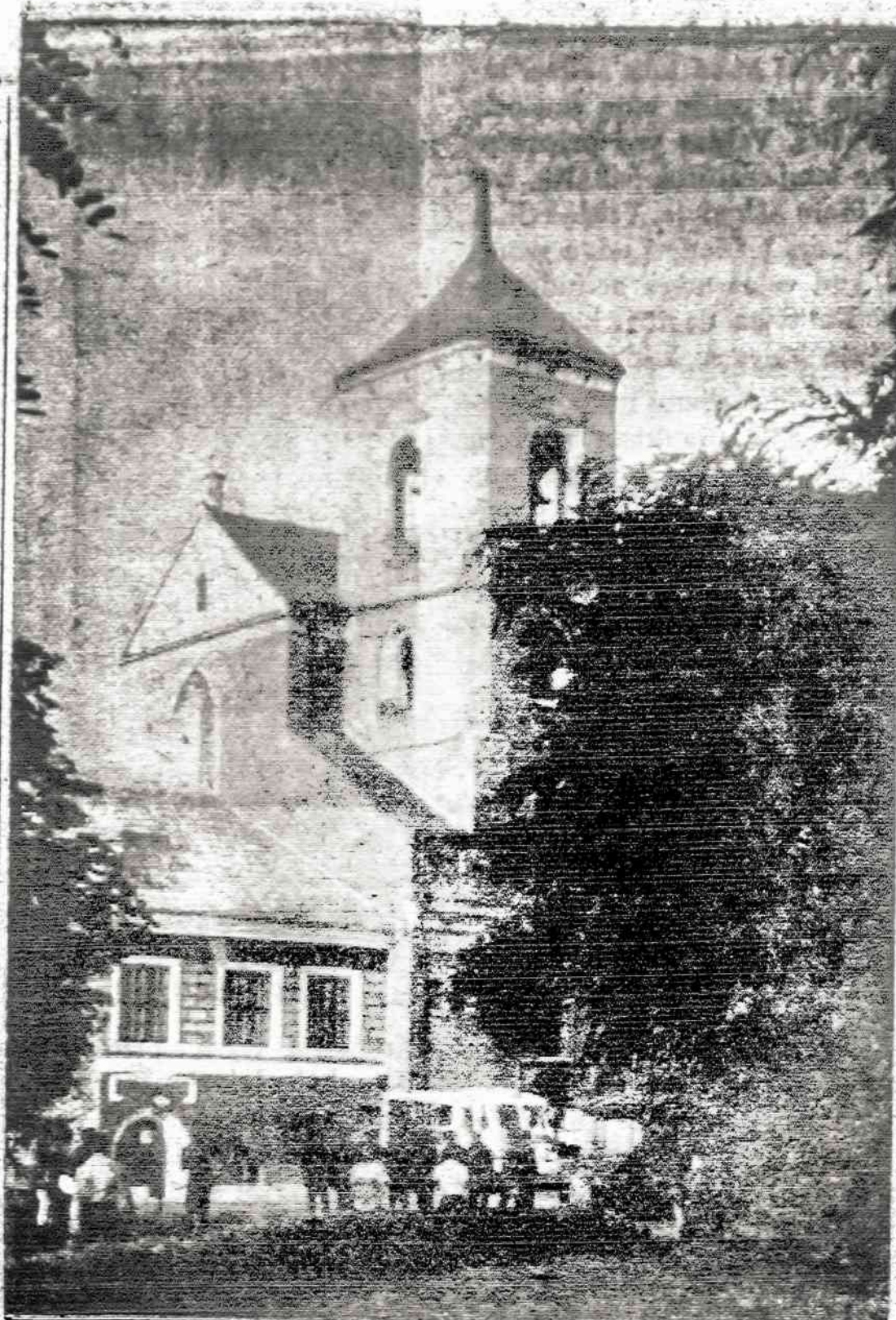
Žinios iš Washingtono sako, kad senatas užvakar, liepos 26 dienos popietę, vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kuri aiškiai pasisako prieš Lietuvos, Latvijos ir Estijos aneksiją. Sovietų valdžia gali per savo propagandistų lūpas pasiekti pačias seniausias organizacijas ir religinių ordenu leidžiamų laikraščių redakcijas, ji galyskelbti, kad Amerikos prezidentas, kartu su kitų valstybių galvomis už Jūdus grašius patvirtino minėtų trijų kraštų prijungimą prie Sovietų Sąjungos, bet tai yra tikrai komunistinė propaganda, skleidžiama vienuolių pastangomis.

Senatas vakar priėmė Carl Curtis paruoštą rezoliuciją #319 kuri aiškiai pasako ne tik Brežnevui, Gromykai ir propagandos mašinerijai valdantiems sovietų valdžios specialistams, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos prijungimas prie Sovietų Sąjungos yra neteisėtas. Sovietų propagandos skelbiamos žinios apie Helsinkio aktų propagandą reikšmę neturi jokio pagrindo. Tos propagandistų skelbiamos žinios neturi absoliučiai jokios reikšmės ne ir tuo atveju, jeigu jas skelbia garbinga aureolę pasipuošę vienuoliai, per nesupratinimą katalikišką spaudą atidavusieji ir didelės ambicijas turinčių politinių naujokų rankas. Senato priimta rezoliucija primena ne tik naujokams, kad kitos valstybės propaganda niekad netampa teise, bet ji primena visiems, įskaitant prezidentus ir įtakingus valstybės sekretorius, kad tokio dalyko negalima daryti ir ateityje. Galima, sovietų diplomatams daryti įvairias nuolaidas, galima nekreipti dėmesio ir sovietinius pažadus, bet negalima pripažinti sovietų valdžiai pagrobūtų žemių. Negalima pripažinti teisei, kas buvo pagrobta apgaule, melu ir brutalia jėga.

Šiandien gėda turi degti tuščiagalvių tvirtinimai, kad Amerikos prezidentas bet kada būtų galėjęs parduoti ne tik valstybes, bet ir tautas. Tautoms galėjo mainikauti Hitleris su Stalinu, kurie pagrindinių teiės desnių nepripažino, bet taip negalėjo elgtis galingos ir didelės valstybės prezidentas. Juo labiau, kad tas prezidentas buvo susipažinęs su Lietuvos pavergimo byla ir žinojo sovietų karo jėgų pretenzijas. Jokių būdų jis negalėjo atiduoti laisvės priešui už laisvę kovojančių tautų ir valstybių.

Senatorių Curtis, Beal ir kongreso atstovų Derwinskio bei Annunzio rezoliucijas paruošė Amerikos Lietuvių Taryba, kelis kartus siųsdama savo pirmininką ir kitus pareigūnus į Washingtoną ir įtikinėdama kongreso komitetų narius ir paskirus kongreso atstovus. Šios rezoliucijos bus naudingos Lietuvos laisvės kovai čia Amerikoje ir pačioje Lietuvoje.

Frontininkų sudarytų komitetų rezoliucijos buvo išmestos iš kongreso atstovų stalčių, Amerikos Lietuvių Tarybos rezoliucijos bus minimos kiekvieno kovotojo. Kalifornijos komitetų rezoliucijos ir kalbos apie jas buvo gryniausie plepalai, tuo tarpu Amerikos Lietuvių Tarybos praveistos rezoliucijos tapo kovos už laisvę įrankiais.

KAUNO BAZILIKA

Lenkai apie okupuotą Lietuvą

Paryžiuje leidžiamas lenkų kalba žurnalas "Kultura", šio žurnalo numeris (Nr. 5 (344) išėjo ilgojo savo korespondento E. Zagelio dabartinį įvykių okup. Lietuvoje aprašymą. Čia duodame aprašymo santrauką.

"... Ir kaip čia nepavydėti lietuviams", atsiduso lenkų Dziennik Związkowy korespondentas, patyręs, kad lietuviai suorganizavo jau trečią jaunimo kongresą, šį kartą Argentinoje. Pirmasis buvęs Jungtinės Valstybės; antrasis, ten pat pradėtas, užbaigtas Kanadoje; o paskutinis — su Kūčiomis ir Naujųjų Metų sutikimu — buvo kilnojamas Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje. Iš Kalifornijos iškriko milžinas lėktuvas, pasiimdamas 251 kongreso atstovą, o ir Australijos lietuviai už 50-tuks tančių nusamdė specialų lėktuvą.

Sekantis kongresas planuoja ma turėti Europoje. Kiekvieną kartą pasirenkant kongresui naują kraštą, turį du privačium: viena, tokie sąskrydžiai patraukia ne vien oficialius atstovus į jį, bet ir turistus; ant

ra, jaunieji lietuviai, dažniau kalba žurnalas "Kultura", šio žurnalo numeris (Nr. 5 (344) išėjo ilgojo savo korespondento E. Zagelio dabartinį įvykių okup. Lietuvoje aprašymą. Čia duodame aprašymo santrauką.

New Yorke įvyko Vyriausios Lietuvos išlaisvinimo Komiteto (VLIK) seimas, kuriame dalyvavo apie 42 įvairių politinių partijų ir kitokių grupių delegatai. Pirmininku ir toliau pasiliko dr. Valiūnas. Vilkas dirba kontakte su min. S. Lozoraitiu. Lietuvos Diplomatinės Tarnybos šefu, dar Prezidento Smetonos teisėtai paskirtu. Nors JAV lietuvių organizacijose įvyko kažkokios nesklaidumai, aukščiausioje pakopoje veikiama koordinuotai.

Vlikas turi savo Informacinę Tarybą — Eltą, kuri leidžia

informacinius biuletenius lietuvių, anglų, prancūzų, italų, ispanų ir portugalų kalbomis. Lietuvių kalba biuleteniai užsienyje apima trisdešimt su viršum puslapių, kur yra apstul informacijų, vėliau perspausdinamų kitos išveivų spaudoje. Vliko rezoliucijose buvo parbrėžtas informacijos — svarbiausio emigracijos ginklo — reikšmė (samdyti profesionalus). Ne tikitai kraštas, bet ir emigracija laikosi tokio obaišio: išverti ir išlaikyti savo kultūrą.

Kai sovietų delegatas Jungtinės Tautosose skelbė, kad nevalia kišti į Portugalijos vidaus reikalus ir "trypti tautos teises", min. S. Lozoraitis išsiuntė memorandumą JT asamblėjos pirmininkui, atkreipdamas jo dėmesį, kad kaip tik sovietai tas teises sutrypė Pabaltijo kraštuose.

Auto bendrovės pranašystės

DEARBORN, Mich. — Pasauliniame auto mašinų kongrese, Henry Ford II, kurio diduokas prieš 75 įsteigė didžiausią pasaulyje auto pramonę, pareiškė, kad ir 1990 m. auto mašinų gamyba nedaug pasikeisianti. Tais metais automobiliai suvartosis mažiau benzino, mažiau ters orą, bet pagrindė jų gamyba pasiliksianti ta pati.

Pistoniniai varikliai ir tais metais karaliaus. Alyvos energija nors ir bus brangesnė, bet jos bus pakankamai. Auto mašinomis prekyba, kad ir turės sunkumų, kaip visada kad turi, bus gera.

Žudomi kubiečiai Angoloje

Paskutiniai slaptojos tarnybos pranešimai sako, jog Kubos kareivių Angoloje dabar daigiau žūsta, negu jų žuvo anksčiau karo metu, padedant Angolos marksistams bei Rusijos šalininkams. Esą, dabar veikiančios Angoloje partizanų grupės, nusistatę sios ir kovojančios prieš dabartinį Angolos kairiųjų režimą, daug Kubos kareivių sužeidžia ir nužudo.

FED. ENERGIJOS KOMISIJA NUSILEIDŲ PREZIDENTUI

WASHINGTONAS. — Spaudžiant Baltiesiems Rūmams, federalinė energijos komisija nusileido ir nebemano reikalauoti panaikinti benzino kainų priežiūrą. Ji sutiko palaikyti iki praėjus visuotini rinkimai į valstybės prezidentus.

PAVASARIS EINA KARPATŲ KALNAIS

Rašo Dan Kuraitis

ULBRICHTAS SUGEDO

Rytų Vokietijos komunistų partijos vadas Walter Ulbrichtas, pastatytas komunistų partijos priešakin paties Stalino, kėlė didžiausią triukšmą dėl Čekoslovakijos reikalo. Jis nedalyvavo Ciernos konferencijoje, bet jis pirmas atsidarė Bratislavoje.

Pirmas Dubčeką užkabino lenkų komunistų partijos pirmasis sekretorius Vladislavas Gomulka, bet Dubčekas taip gražiai jį suraite, kad pačiam Gomulkai buvo gėda. Bratislavoje tuojau įsimais pats Brežnevas ir pareiškė, kad čia kaltas yra jis ir rusų komunistų partijos atstovai, neprivertę Dubčeką vykti į

Varšuvą. Varšuvoje padaryti nutarimai buvo be čekų premjero žinios, todėl pats Brežnevas patarė Bratislavoje susirinkusiems Varšuvos nutarimų neskaityti nutarimais. Jis atsisprase Gomulkos ir kitų komunistų, sėdinčių Bratislavos konferencijoje.

Walter Ulbrichtas norėjo tarti žodį tuojau po Gomulkos ir Dubčeką, bet pats Brežnevas paprasė, kad jis aprintų ir Varšuvos klausimo daugiau šioje konferencijoje nebekeltų. Ulbrichtas nutilo ir veik visoje konferencijoje nieko nesakė. Jis negalėjo ramiai sėdėti, kai Dubčekas aiškino čekų poziciją, bet žodžio neprasė. Bratislavoje jis net ir replikų nedarė. Bet kai Ulbrichtas grįžo į Vokietiją, tai jis gerokai pradžioje savo burną. Jis spaudos atstovams pasakė:

— Čekoslovakijos komunistų partijos vadovybė yra supuvusi žuvis. Visi žinome, kad žuvis pradeda pūti nuo galvos... Reikia pašalinti Dubčeką ir visus jį patarėjus, tai Čekoslovakijoje bus tvarka ir ramybė...

Sie Ulbrichto žodžiai žaibo greitumu aplėkė visą Čekoslovakiją. Čekai žinojo Ulbrichto nuomonę. Jis buvo griežto policinio komunizmo šalininkas. Ulbrichto idealas buvo pats Stalinas. Jis niekais laikė visus komunistus, pradėjusius abejoti Stalino politine linija. Jis net nekaltino Stalino dėl žmogžudysčių, padarytų visoje Rusijoje. Jis tiek tikėjo Stalino teisingumu, kad pateisino net ir sovietų maršalų išžudymus. Ulbrichtas tikėjo, kad Stalinas buvo nepaperkamas. Jam nerūpėjo pinigai, garbė, moterys, draugystė, ar koki kiti "buržuaziniai menkniekiai", dar pasilikę komunistų filosofijoje ar papročiuose.

Ulbrichtas norėjo vaidinti vokiškąjį Staliną. Jis tikėjosi užvaldyti visą Vokietijos komunistų partiją, o vėliau ir visą Vokietiją. Jis kvietė kitų partijų žmones su juo bendradarbiauti, bet tas bendradarbiai

mas turėjo pasireikšti visiška priklausomybe nuo parties Ulbrichto. Ne nuo vokiečių komunistų partijos, ne nuo partijos centro komiteto, bet nuo partijos pirmo sekretoriaus Ulbrichto.

Ulbrichtui nepasisekė. Jis turėjo aiškintis rusams, koki būdu čekai iš vokiečių patyrė apie ruošiamą invaziją į Čekoslovakiją. Čekai Brežnevui prispazi no, kad apie invaziją jie patyrė iš vokiečių, bet kaip jie patyrė, tai dar ir šiandien tai yra didelė paslaptis, nors rusai net patį Dubčeką smarkiai kankino dėl šios ir kitų valstybinių paslaptių.

Ulbrichtas labai įžeidė Dubčeką, bet čekai dėl to nereagavo. Jie atsilgino juokais ir kanikaturomis. Jie aiškino, kad senas komunistas jau nesiorientuoja, ką pasakoją. Ne Dubčeką galva netvarkoje, bet buvo aiški paties Ulbrichto netvarkingumo žymiai. Jie nustatė, kad Ulbrichtas serga, todėl jį jo pareiškimas galma žiūrėti, kaip į ligotos galvos nesveikas išvadas. Kaip Ulbrichto vieši pareiškimai apie Dubčeką, taip Dubčeką nutarimas nekreipti dėmesio į Ulbrichtą, gerokai įtempė abiejų valstybių komunistų santykius

TITO ATVAŽIUOJA Į PRAGĄ

Nespejo pasibaigti Bratislavos konferencija, tuojau pasikeitė sovietų spaudos tonas. Brežnevas, grįžęs į Maskvą, įsakė redaktoriams baigti Čekoslovakijos kritikas. Panašiai pasielgė ir kitų kraštų komunistinė spauda. Tuo tarpu Čekoslovakijoje Dubčekas sukviė 300 laikraštininkų. Žurnalo redaktorius ir išdėstė jiems pačias pagrindines Bratislavos nutarimų tezes. Jos įsakė čekų komunistų partijai neperleisti kitoms grupėms valdžios. Kad ir blogai, be žmonių priitarimo, bet kraštą turi valdyti tikėtai čekų komunistai. Rašinius apie priėmimą kitų politinių grupių į

valdžią reikia mesti laukan.

Rašinius apie didesnę laisvę taip pat reikia braukti. Čekai niekad didesnės laisvės nebeturės, negu jie dabar turi. Jeigu jie apie savo laisvę bandys girtis, tai josios neteks. Čekų laisvė turi būti pačių čekų didžiausia valstybine paslaptimi. Jeigu čekai reikalauja laisvės ir kitoms komunistinėms partijoms, valstybėms, an nedidelėms grupėms, tai tas blogai atsilieps į kitas komunistų valdomas valstybes. Vist nort laisvės, bet jos negalima duoti, kol nebus įvesta proletariato diktatūra ir sustiprinta komunistinė santvarka.

Susirinkusiems spaudos žmonėms Dubčekas aiškiai pasakė, kad jis klydo, kitaip iki Bratislavos konferencijos galvodamas. Jeigu jis prie savo klaidos nebūtų prisipažinęs, tai šiandien spaudos atstovų susirinkimo Pragoje nebūtų, nes čia būtų įsiveržę Sovietų Sąjungos, Vokietijos, Lenkijos, Vengrijos ir kitų komunistinių valstybių karo jėgos mokyti ne tik Dubčeką, bet visus spaudos atstovus, kas galima ir kō negalima. Dubčeką prisipažinimas išgelbėjo Čekus nuo invazijos.

Dubčekas pranešė spaudos atstovams, kad į Pragę atvažiuoja Tito, kuris nesutinka su Maskvos nustatyta linija ir pritaria iki Bratislavos konferencijos turėtai čekų politinei linijai. Dubčekas pats buvo pasituošęs su Tito iškalbėti ir išaiškinti jam pasikeitusią padėtį. Dubčekas įsakė spaudos atstovams rašyti, kad Čekoslovakijos yra "Lidove democratie" — liaudies demokratija. Iš jo pareiškimo turėjo būti aiški tos "liaudies demokratijos" sąvaka.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004

DR. C. K. BOBELIS
INKSTU IR ELAPIMO TAKU
CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofis: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais, šeštadieniais nuo 1-5, septyniadieniais, 1-5 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius.
1932 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
kas antrą septyniadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873
DR. W. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2470
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIU LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
489-4441 561-4605
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Telefonas, atsakomas 12 val.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Residencijos: PR 5-9861
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGU SPECIALISTAS
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTU, POSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradieniais nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadieniais nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendrą praktiką, spec. MOTERU LIGOS
Ofis: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais ir septyniadieniais 24 val. po pietų ir kitur laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonai GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bada-
dai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Septyniadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago III, 60629
Telefonai: PProspect 6-5084

**SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITITI**
NAUJENAS

LAISKAI NAUJENOMS

Liepos 14, 76

(Tęsinys)

Gal kas sakys, kad tai tik po-
pierzimas.
Sakyčiau, kad ne. Anksčiau
ar vėliau visos L. B-nės apylin-
kės, nepriklausančios Dr. V.
Dargio dabar vadovaujama L.
B-nei, turės pasirinkti: arba pri-
klausti dabar Dr. V. Dargio
vadovaujama L. B-nei arba at-
sisakyti L. B-nės vardo ir pa-
sivadinti kokių nors kitokių
vardu remti Connecticut valstij-
jose įregistruotą, pono Gailos va-
dovaujamą L. B-nę.

Sitas persitvarkymas, atrodo,
bus būtinas jau vien dėl piniginių
reikalų. Dr. V. Dargio va-
dovaujama L. B-nė, kuri yra
teisėta daugelyje Amerikos valstijų
negali pakęsti, kad kas nors
jos vardu rinktų pinigus, kad ir
aukų formoje, o jei už tai tek-
tų atsakomybė prieš tų valstijų
Internal Revenue Service.

Dr. V. Dargio vadov. L. B-nė
visose valstijose užregistruota
kaip Amerikos lietuvių organiza-
cija tik kultūriniais reikalais.
Veikimas apribojamas trimis
punktais:

Commamorative events, Cul-
tural performances ir Publish-
ing activities.

I šiuos tris punktus įeina ruo-
šimas visokių švenčių, koncer-
tų ir t. t. Knygų ir laikraščių
leidimas. Parama mokykloms.

Kaip matome nieko nėra su-
minėta apie politiką. Organiza-
cinio požiūriu pagrindinė JAV
L. B-nės įstaiga (Home office)
yra Illinois valstijoje šiuo adresu:
Lithuanian-American Commu-
nity of the USA Inc., 2951 West
63rd Street, Chicago, Illinois
60629 kitose valstijose yra L.
B-nės skyriai (Branch Offices).

Ponas Gaila savo laiške žada
Dr. V. Dargi visai sunaikinti,
jei jis ir toliau vadinsis JAV L.
B. Pirmininku, nors Dr. V. Dar-
gio vadovaujama L. B-nė yra įre-
ginta, visose valstijose, kur yra
daugiau lietuvių, gi ponas Gaila
pasirašo kaip JAV LB Krašto
Valdybos Pirmininkas, nors jo
visą teisėtą galią prasideda ir
baigiasi, vieną Connecticut val-
stijoje. Kur logika? Dar gražiau
su laišku p. Bagdžiui. Jame tei-
smu grąšina p. Bagdžiui, jei jis
ir toliau vadinsis JAV L. B-nės
Marquette Parko Apylinkės Pir-
mininku, nors p. Gailos vadovau-
jama Connecticut valstijos L. B.
Illinois valstijoje teisiskai visai
nežinoma ir neegzistuoja.

Pernelyg keistai atrodo ir p.
Gailos vadovaujamos Connecticut
valstijos L. B-nės pavėstis Tary-
bos rinkimui pereitą pavasarį.
Jie, tie rinkimai buvo teisėti
Connecticut valstijoje, bet nie-
kur kitur.

Prieteliau Bagdžiui, nori ži-
noti, ką daryti su tais p. Gai-

los laiškais? Jeigu renki laik-
raščius ir žurnalų iškarpas su
juokais, tai idek tuos laiškus i
tą pačią dėžę. Tai bus geriau-
sia. Jeigu ir toliau p. Gaila Ta-
vę vadinsis, yra ir daugiau išel-
čių. Ar p. Gaila gali Tave, Dr.
V. Dargi ir kitus paduoti į teis-
mą? Atsakymas: taip, gali.
Prieteliau Bagdžiui, jeigu Tu
mėgsti bylinėtis, tai Tu gali ir-
gi daug žmonių patraukti į teis-
mą.

Gali padaryti šitaip. Rytoj
ryte pasimink kuolą ar koki vė-
dą, atsistok prieš savo namus
ant šaligatvio ir išstardyk kiek-
vieną praeinantį. Žinoma, da-
lis pamatė Tave su vėdu ran-
kose, pabėgs, bet Tu, dar paly-
ginti jaunas vyras, lengvai su-
gaudysi kokį pustuzinį praevių.
Sužinok jų pavardes, adresus ir
paduok juos į teismą, kam jie
praedami pro šalį į Tavo na-
mus pažūrėjo. Nežinau ką Tau
teisėjas pasakytų, bet būtum
pasielgęs visai pagal p. Gailos
logiką. Niekas ir nemano jo va-
dovaujamos Connecticut L. B-nės
uždaryti, bet jis nori su žeme su-
lyginti visus, kurie apie ją kalba.
Pasigėrėtinų ambacijų vyras.

Kaip nėra būdo uždaryti p.
Gailos vadovaujamos Connecti-
cut valstijos L. B-nės, taip nėra
būdo uždaryti Dr. V. Dargio
vadovaujamos L. B-nės.

Atrodo, kad L. B-nės skilimas
yra galutinis ir nepataisomas,
nes nuomonių ir pažiūrų skirtu-
mai per daug dideli. Dar kartą
peržiūrėkim skilimo priežastis.

Pono Gailos vadovaujamos L.
B-nės šalininkai nuolat ir labai
garsiai kalba apie vienalytę ir
visiškai nedalomą lietuviybę. Tos
minties vedami, būtinai nori pa-
naikinti Altą, Vliką ir pagaliau
Balfą. Jų nuomone, viską turi
perimti ir viskam diriguoti p.
Gailos vadovaujama L. B-nė, tuo
būdu būtų politinė, kultūrinė ir
šalpos veikla vienoje rankose.
Dr. V. Dargio vadovaujamos L.
B-nės šalininkai mano, kad ši-
toks galvojimas yra visiškai
klaidingas ir neįprastinis. Me-
dicina irgi yra vienalytė ir vi-
siškai nedaloma. Kiekvienas gy-
dytojas tarnauja vienam ir tam
pačiam tikslui — žmonių svei-
katai. Gydytojų susiskirstymas
specialybėmis yra labai naudingas,
nes įgalina gydytoją savo
srityje pasiekti didesnio tobulu-
mo.

Išsivaizduokim, kad, vardan-
nedalomos medicinos, nuo rytoj
ryto gydytojų pasidalinimas
specialybėmis yra panaikina-
mas ir kiekvienas gydytojas gy-
do viską: psichiatras daro
skrandžio operacijas ir rūpina-
si gimdyvėmis, moterų ligų spe-
cialistas gydo protinius ligonius,
odas ligų daktaras operuoja širdis,
chirurgas gydo šienligę, o
alergiškas ligas gydo daktarai
daro smegenų operacijas.

Tur būt, tai būtų linksmiau-
sia diena nuo pasaulio pradžios.
Visi žino, kad medicina yra ne-
daloma, bet būtų klaidinga pa-
naikinti gydytojų specialybes.

Visi žino, kad lietuviybė yra
nedaloma, bet būtų klaidinga
panaikinti senas, puikiai veikian-
čias lietuvių organizacijas, pa-
sidalinusias darbo sritimis. L.
B-nė turi ribotis tik kultūrine
veikla, Alta ir Vlikas — politinė
ir Balfas tik šalpa.

Kitas didelis nuomonių skir-
tumas yra bendradarbiavimo su
okupuota Lietuva klausimu.

Pono Gailos vadovaujama L.
B-nė išleido mokykloms vado-
vėlį, kuriame jau labai suniėki-
nama Lietuva. Pakilus protes-
tų bangai vadovėlio naudojimas
sustabdytas, bet niekad nebuvo
prisipažinta, kad tas vadovėlis
tai tik klaida ar neapsižiūrėji-
mas.

Kažkaip vaikai atsidūrė pio-
nierių stovykloje. Studentai pra-
dėjo važinėti į lituanistikos kur-
sus į Vilnių, kas ir dabar dar at-
rodo rekomenduojama, sako iš-
mokės kalbą, pažins kraštą.

A. A.
ONA VALAUSKIS
SLUSNYTĖ

Gyveno Oak Lawn, Illinois.
Mirė liepos 26 d. 10:15 val. ryto, sulaukus 68 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Kretingos apskr. Dupulčių kaime. Amerikoje iš-
gyveno 64 m.
Paliko dideliame nuliūdime vyras Kazimieras, 3 dukters —
Ann Lverly, Zentas Harry, Mildred Uidl, Zentas Edward, ir Kate Lu-
kos, Zentas John, 2 sūnus — John Paulauskas, marti Helen ir Tony
Valauskis, 10 anūkių, 11 proanūkių ir kiti gimines, draugai ir pažis-
tami.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette kaplyčioje, 2533 West 71
Street.
Laidotuvės įvyks ketvirt., liepos 29 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus
atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks
gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv.
Kazimiero kapines.
Nuosirdiai kviečiami visus: gimines, draugus ir pažįstamus da-
lyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę lieka:
Vyras, dukters, sūnūs, marti, ženai, anūkai ir proanūkai
Laidotuvių Direktorius Donald A. Petkus, Tel. 478-2345.

Dr. V. Dargio vadovaujama
L. B-nė griežtai pasisako prieš
Lietuvą niekinančius vadovėlius,
prieš studentų siuntimą į litua-
nistikos ar kitokių kursų, prieš
bet kokią bendradarbiavimą su
Lietuvos okupuota įstaigomis ar
institucijomis. Žinoma, pala-
kyti glaudžius santykius su pa-
sivertę tauta, su žmonėmis, jiems
padėti, juos aplankyti, jei gali-
ma yra būtina, reikalinga ir nau-
dinga.

Ar galima susikūlia L. B-nę
vėl sujungti į vieną? Atrodo,
kad beveik neįmanoma.

Pono Gailos vadovaujama L.
B. nori visiems dominuoti, vi-
sas esamas organizacijas su-
griauti ir visus priversti jos pa-
žiūrų laikytis.

Dr. V. Dargio vadov. L. B-nė
nori visus apjungti kaip lygius,
federaliniais pagrindais, kultūri-
niam darbui, lietuviybės išlaiky-
mui. Nori padėti kitoms lietuvi-
šioms organizacijoms. Maždaug
prieš metus, tuometinis L. B.
pirmininkas Andrius Juskevi-
čius, Dr. Z. Danilevičius ir L.
B-nės Tarybos vicepirmininkas
gerbiamas kanaučinkas V. Za-
karauskas mėgino su p. Gailos
B-nę tartis, bet buvo tik žėdi-
nėjimai. Dr. K. Bobelis irgi
mėgino kai kuriuos hesklandu-
mus pašalinti, bet buvo iškolio-
tas.

Dr. V. Dargio vadovaujama
L. B-nei ruošiant Amerikos 200
metų nepriklausomybės minėji-
mą, Dr. V. Balčiūno vadovauja-
mas minėjimo komitetas patyrė
neįtikėtiną klaidymą. Kai kurie
lietuviški laikraščiai parodė tiek
neapykantos, kad net apmokėtus
skelbimus atsisakė įdėti. Dabar
p. Gaila grąšina teismais.

Pagyvensim — pamatysim.
Dr. V. Piloplys,
JAV LB Tarybos narys

Jungtinių Amerikos Valstybių
Lietuvių Bendruomenės
krašto valdyba

1976 m. birželio 8 d.

Ponui Juozui Bagdžiui
7243 S. Richmond Street
Chicago III, 60629

GERB. P. BAGDŽIAU,

Nors ir jaučiu, kad tai bergž-
dijos pastangos. Visgi, kreipio-
si į Jus prašydamas, ka nustotu-
mė save vadinti JAV LB Mar-
quette Parko apylinkės pirminin-
ku, kurio nesate ir kad nustotu-
mė trukdė Lietuvių Bendruo-
menės veiklą Marquette Parko
paylinkėje.

Nežinau dėl kokių priežasčių
ir kokiais motyvais vedinas Jus
tai darote, bet ir Jums turėtų
būti aišku, kad tai, joku būdu,
nepasitarnauja lietuviškam rei-
kalui. Jei turite pakankamai
energijos ir laiko visuomeniniam
darbui, tai Chicagoje tikrai yra
užtektinai organizacijų kuriose
galėtumėte dirbti pozityvų dar-
bą ir nereikėtų pamėgdžioti Lie-
tuvių Bendruomenės vardo ir
titulų. Pagaliau ir Lietuvių Ben-
drūmenėje yra vietos visiems,
kurie atėina į ją įstatais priimu-
keli, su noru dirbti, bet ne truk-
dyti.

Savo laiku, panašiu laišku
krašto valdyba yra kreipusi į
Kostą Januška, Joną Valčiūną
ir Adomą Ušeli. Deja, jie į tai

atsakė pašaipu, melu spaudoje
ir byla amerikietiški teisme. Lie-
tuvių Bendruomenė laimėjusi tą
bylą nesidžiaugia, nes buvo su-
terštas lietuvių vardas ir išleis-
ti pinigai, kurie galėjo būti pa-
naudoti kilnesniam tikslui. Ir
šiandieną primindamas tuos fak-
tus, apeliuoju į Jus, kaip lietu-
vio sąžinę, prašydamas susilai-
kyti nuo LB veiklą trukdančių
veiksnių, jos vardo nelegalaus
naudojimo, kad tam sustabdyti
nereikėtų įieškoti paramos šio
krašto teismuose.

Su pagarba,
Juozas Gaila,
JAV LB k. v. pirmininkas

Tyrinėjama vežikų unija

ČIKAGA. — Čikagos vežikų
unija buvo nuosavybės įsigijusi
Sheridan Plaza viešbutį, 4607
N. Sheridan. Sunkvežiminių vai-
ruotojų ir tarnautojų unija, be-
valdydama 13 metų 48 metų se-
numo viešbutį, yra praradusi
600,000 dol. unijos narių įmokė-
tų pinigų. Kas blogiausia, kad
unija parduoda viešbutį, iš
už viešbutį gautų 80,000 dol.
sumokėjo pardavimo tarpininkui
J. M. Flanagan bendrovei 25,000
arba 31% pardavimo komisio.
Praktikoje normaliai turto par-
davimo tarpininkams mokama
tik daugiausiai 7% nuo gautos
sumos.

Vežikų unijos revizoriai bei
tyrinėtojai surado, kad unijos
vadai yra padarę nemažai išie-
vojimų ir kad jie daro bižnūs
su kompanijomis, susiriusiomis
su politikieriais.

Vežikų pensijos fondo direk-
toriaus D. J. Shannon tėvas P.
M. Shannon yra Čikagos mero
draugas ir veda jo bižnūs.

Ankstyesnieji unijos vadai
yra išieškoję milijonus dolerių
iš unijos fondų.

♦ Romos imperatoriaus Adria-
nas 76-138) buvo pirmasis al-
pinistas. Jis laipiodavo savo
malonumui ir pirmasis perlipo
Etnos viršukalnį.

Dr. John A. Hannah, Junptinių Tau-ty Pasaulio Maisto Tarybos vykdomasis direktorius, pradėjo nagauti, kai patyrė JAV agrikultūros sekretoriaus Earl Butz nusistatymą šios tarptautinės organizacijos klausimu. Butz nenorėjo, kad JAV įstotų į šią organiza-
ciją, nes menor, kad kitos valstybės įsakinėtų Ameriką, kam ji turi mai-
sta siųsti. Jis abejoja, ar verta siųsti
maistą toms valstybėms, kurios JAV
kollektizuoja, vadinia imperialistinėmis ar
kitais. Neįstojo Ameriką į tarptau-
tinę organizaciją, bėdas bus plačiau
jaudijamas įvairiuose pasaulio kra-
stuose.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENA DIENA BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Dievas yra šlytiesybė ir jame nėra jokios tamsybės" — Jono 1:5.
Kaip dangiškasis Tėvas, taip ir jo Sūnus, Viešpats Jėzus Kristus yra "ti-
kroji šviesa". Todėl į savo pasekėjus Jėzus yra pasakęs: "Jūs esate pasu-
lio šviesa. Taip tešviečia jūsų šviesa, kad žmonės matytų jūsų gerus dar-
bus ir garbintų jūsų Tėvą, esantį danguje". Sventasis Raštas, gyvojo Die-
vo žodis, kuris parašytas šventosios dvasios įkvėpimu, yra taip pat vadi-
nams žiburiu, kuris šviečia mūsų kelyje, kaip parašyta: "Tavo žodis yra ži-
burys mano kojai ir šviesa mano takui". Todėl pranašas meldėsi sakya-
mas: "Siųsk savo šviesą ir tiesą. Jos tevadovauja man ir teneveda mane į
tavo šventąjį kalną ir į tavo buveines". (Psalmė 43:3). Sventasis Dievo ka-
las yra dangiškosios karalystės simbolis.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mū-
rusiųjų? Į tą klausimą atsako knygučių "Viltis po mirties", kurią gausite
nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629
SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS
TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRoweHill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
KRAŠTO VEŽA
KRAŠTO VEŽA
KRAŠTO VEŽA

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASATIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: Olympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginita 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY. Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

